

ЗАЈЕДНИЧКА ВЕЖБА СРБИЈЕ, РУМУНИЈЕ И БУГАРСКЕ

ДУНАВСКА СТРАЖА

Један од заједничких циљева у сарадњи три земље јесте утврђивање интероперабилности снага и ефикасности механизма за активирање и реаговање оружаних сила на најразличитије безбедносне изазове

М оћни Дунав, гранична линија три земље, Србије, Румуније и Бугарске, биће позорница вежбе којом ваља утрти путеве одговора на могуће ризике и претње. Како истиче руководица нашег тима за припрему вежбе „Дунавска стража 07“ и заменик команданта Здружене оперативне команде (ЗОК) генерал-мајор Љубиша Диковић, тим сачињен од компетентних официра и цивилних експерата за област одбране остварио је циљ који је пред њега постављен. Договорени су сви важни елементи извођења вежбе и преостаје да се, координацијом тимова из све три земље, усагласе појединости.

Заједничка трилатерална вежба, наглашава генерал Диковић, планирана је годишњим плановима билатералне војне сарадње Србије са њена два источна суседа, Бугарском и Румунијом. Договорено је да се вежба изведе од 25. до 29. јуна, уз учешће националних тела за управљање кризама са ресорним министарствима владе све три земље. По типу, вежба спада у командно штабне вежбе, уз учешће јединица, а одвијаће се на оперативном нивоу.

У Србији још не постоји стручно тело које би координирало делатности на отклањању последица елементарних непогода, хемијских и осталих акцидената. Недавне поплаве, клизишта и инцидентно загађење ваздуха на убедљив начин уверили су надлежне да се не сме одлагати формирање таквог тела. Поступање у тако озбиљним ситуацијама, које угрожавају и људске животе, не сме се препустити сналажењу појединаца на терену, већ се кризама мора системски управљати.

Током вежбе „Дунавска стража 07“ биће проигране улоге институција система одбране на територији републике. Водећу улогу у таквим ситуацијама има Управа за одбрану Републике Србије, која сада функционише у оквиру Министарства одбране. Искуства са вежбе допринеће да та управа брже и

лакше прерасте у организацију која ће бити способна да координира напоре полиције, војске, цивилне заштите, хуманитарних организација и свих оних који су вољни да помогну када се појаве озбиљни проблеми.

■ СЦЕНАРИО

Заменик руководиоца тима за припрему вежбе пуковник Милан Мојсиловић, помоћник команданта ЗОК за операције, објашњава да се вежба

„Дунавска стража 07” заснива на реализацији садржаја у оквиру треће мисије Војске, то јест одбрани од елементарних непогода, акцидентних ситуација, али и борби против терористичких акција које су у савременом свету велика опасност. Војска Србије се на вежби појављује као учесник у пружању помоћи и подршке цивилним органима на нивоу целе републике.

Да би се нека вежба реализовала у духу замисли и основне идеје, објашњава пуковник Мојсиловић, у току планирања и организације вежбе потребно је устројити јасан сценарио који дефинише логички добро осмишљен пут у кризу, и ствара одређене изазове, ризике и претње. После тога, може се наступити с одређеним снагама и средствима и ићи ка крајњем циљу, а то је решење кризне ситуације стварањем повољних безбедносних услова у региону.

Генерал-мајор Љубиша Диковић

Сценарио вежбе је, наравно, фиктиван, што значи да су догађаји и инциденти на којима се заснива читаво ангажовање и активирање постојећег система реаговања – измишљени. Разрадом сценарија обухваћен је период од отприлике пет месеци до момента ангажовања снага, током којег се на Дунаву дешавају кријумчарења и припрема терористичких дејстава, што значајно дестабилизује све три државе.

У раду ће се користити стварне карте земаља учесница и примењиваће се реалне граничне линије. Ради увођења у војни део проблема креиран је велики кризни рејон са проглашеним ванредним стањем.

■ ПЛАНИРАЊЕ

– Основу за планирање вежбе црпимо из потписаних споразума са Бугарском и Румунијом, и они нам дају основе за даље проширивање сарадње. При том треба узети у обзир чињеницу да су те две земље сталне чланице НАТОа. Према томе, процес планирања трilaterалне вежбе одвијао се према привременој директиви за вежбе у НАТОа BI SC ED 75-3 и према смерницама за оперативно планирање у НАТОу (GOP-BI-SC). При том није било уплитања виших команди НАТОа у организацију вежбе – каже пуковник Мојсиловић.

Процес планирања је практично завршен после одржавања финалне конференције 27. априла. Планирање се одвијало према документима НАТОа, али вежба која се планира и изводи на националном нивоу јесте национална одговорност и она се припрема по документима који се тичу употребе оружаних снага одређене земље, у конкретном случају Србије.

Битан документ за планирање вежбе био је закључак Владе Србије, којим се ресорна министарства обавезују да учествују у реализацији садржаја вежбе. То је МО и ВС пружило легитимитет када је реч о употреби оних снага и средстава која су у надлежности других министарстава Владе: унутрашњих послова, водопривреде и шумарства, капиталних инвестиција и здравља. На вежби ће бити ангажовани и Међународни комитет Црвеног крста и органи локалне самоуправе.

Планирања вежбе трајало је годину дана, исто као у армијама које припадају НАТОу. Од иницијалне, преко главне, до финалне конференције, припреме за вежбу је изводио тим ВС и МО. Тренут-

но у ВС постоји знатан број старешина којима је директива за вежбу по процедури НАТОа изузетно блиска. Њима је добро познат начин планирања вежби у том војном савезу. Исто тако, успешно изведена вежба „Плави пут” била је планирана на сличан начин као и предстојећа вежба.

■ БОРБЕНА ОРГАНИЗАЦИЈА

Борбена организација учесника вежбе успостављена је тако да су формиране одређене тактичке групе. Једна тактичка група садржи јединице и здружене саставе ВС, са елементима за борбену и логистичку подршку. Друга тактичка група састављена је од ангажованих снага МУП, са елементима полицијских управа из рејона извођења вежбе, из Неготина, Зајечара и Кладова, управе пограничне полиције, ватрогасних бригада и представника министарстава и Владе. Изузетак су специјалне јединице МУП које ће непосредно учествовати у противтерористичкој акцији. Управа за одбрану РС је носилац координације у тој тактичкој групи.

Команда здружених тактичких снага, која ће управљати дејствима обе тактичке групе, формира се од кадрова из Команде КовВ. У њој ће се наћи сви неопходни елементи командовања, од судијског апарата, преко помоћника у оквиру саме команде, до органа команде који ће непосредно руководити целим процесом извођења вежбе. Има здружени карактер јер обухвата командовање јединицама два вида.

Судијски апарат има задатак и обавезу да прати све активности на вежби. Тај сегмент у команди је намењен за импутирање одређених проблема, стварање супозиција и сагледавање степена оспособљености јединица и начина реализације задатака и наравно на крају за давање оцене вежбе.

■ ТРИ СЕКВЕНЦЕ

Зона операције представља оперативни географски простор на ком се збивају фиктивни инциденти и ситуација се дестабилизује. За потребе вежбе „Дунавска стража 07” зона операције је ограничена на области три државе које гравитирају реци Дунав. Сама велика река на вежби се користи као вежбовна просторија. На њој се, на потезу од Ново Села у Бугарској до преводнице на ХЕ „Ђердап”, изводи вежба, уз уважавање географских елемената.

Пуковник Милан Мојсиловић

Најважнији дан на вежби биће тзв. дан високих гостију, када ће бити изведене три секвенце. Гости ће их посматрати са брода оружаних снага Румуније који испловљава из Новог Села код Видина. Секвенце је припремио Оперативни синдикат на чијем је челу био пуковник Драган Стојчић.

Прва секвенца вежбе догађаће се на Дунаву, између Бугарске и Румуније. Реч је о комбинованој противтерористичкој интервенцији на отетом броду којом ће руководити бугарска страна.

Друга секвенца има трilaterални карактер и одвијаће се на самој тремеђи. Њоме ће руководити српска страна, а противтерористичка акција на отетом броду изводиће се у условима примене хемијских средстава. Трећа секвенца вежбе, између оружаних снага Румуније и Србије, под вођством Румуна, одиграће се на преводници ХЕ „Ђердап”. Све три секвенце приказаће садржаје противтерористичких дејстава и борби. Део посматрача посматраће вежбу са приобалног дела Дунава, а високе званице ће вежбу наставити да прате са брода на ком ће бити припремљена презентација садржаја вежбе у току пловидбе. Време ће бити испуњено садржајима приказаним на плазма екранима, уз непосредно вођење спикера.

Оно што преостаје да буде довршено ових дана јесте координациони састанак на ком ће бити прецизирано још неколико детаља, и потом се креће у непосредну припрему за одигравање вежбе. ■

Александар АНТИЋ